

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Stad, f. 12.

Franko per post, » 14.

(Verschijnende driemaal in de week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

DEERE VEREM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIEN:

15 cents de regel.

behalve 35 cents regel.

6 DECEMBER.

Morgen viert Nederland feest. Het is de vier en vijftigste verjaardag van deszelfs geëerbiedigden Koning; een dag welke steeds voor geheel het land een dag van vreugde en blijdschap is.

Van ganscher harte nemen wij deel aan de vreugde van dien dag en verplaatsen wij ons in den geest voor den troon van onzen grootmoedigen Vorst, om hem de hulde onzer getrouwheid en verknochtheid aan te bieden, met de uitdrukking onzer oprechte en vurige wenschen voor het lange behoud zijns levens tot het welzijn van het land, waarover de Voorzienigheid hem geroepen heeft te regeren, en tot de uitstorting van alle hemelsche zegeningen, zoo over onzen doorluchtigen Persoon als over het Geslacht, waarvan hij het Hoofd is.

Doch waartoe zou het helen, al die vreugd aan den dag te leggen, en die wenschen te uiten, zoo wij ons niet beijverden, de vervulling daarvan te verkrijgen, door het beste middel, hetwelk daartoe openstaat; namelijk door een oprecht bidden tot den magtigen en wijzen Albeschikker, die het lot van Vorsten en volkeren in handen heeft, en zijne gaven uitspreidt, waar en zoo veel Hij wil, doch steeds een genadig oor neigt naar de gebeden, welke tot Hem opgezonden worden. Daarom is het de plicht van elk welgezin burger om, terwijl in Gods huizen de vreugdekreten oprijzen wegens het weder beleven van dezen heugelijken dag, tevens uitroepende gebeden ten hemel optezenden tot den Almagtige, opdat hij zijne ruime zegeningen over Vorst en Vaderland uitstorte.

Vorst en Vaderland! Ja, deze twee denkbeelden zijn onafscheidelijk. De Vorst is daar, om het welzijn van het Vaderland te bewerken en het geluk des Vorsten is innig aan het geluk des Vaderlands verbonden; wanneer wij dus voor onzen Vorst bidden, bidden wij tevens voor ons Vaderland; wanneer wij ons over 's Vorsten verjaardag verheugen, is het gevoel der hulde voor ons Vaderland, dat ons tot vreugde stemt. Vaderland! wie voelt zijn hart niet van dankoering kloppen, zoo vaak hij dit woord met ernst en nagedachte uitspreekt; en welke Vaderlandslievende burger zal zijne schatting van geboden wijgeren aan den Vorst, die het meest tot het welzijn van het Vaderland kan bijdragen?

Wanneer wij dus voor onzen Koning bidden, moet het voornaamste doel onzer gebeden zijn, dat aan den Vorst wijsheid en kracht geschonken mogen worden, om het geluk des Vaderlands te bevorderen; wij moeten bidden, dat zijn oor mogen gesloten blijven voor vleijers en egoïsten; zijn hart geopend worde voor de welmeenende stemmen, die onder zijne onderdanen oprijzen; voor de waarheid en het waarsachtig belang zijns volks. Ziedaar, wat wij op den heugelijken dag, dien wij morgen vieren zullen, van den Hemel af te smeeken hebben. In dat gebed ligt alles opgesloten: het geluk des Vorsten, de bloei zijns doorluchtigen Geslachts, de welvaart des Vaderlands, welke de schoonste juweel eener koningskroon is; en indien dan onze gebeden verhoord worden, hebben wij de hoop, dat de zesde december dezes jaars het tijdstip worden zal eener tijdrekening, waarvan de naam vliegt van het geluk en de grootheid van Nederland dagteekent.

Onder de wenschen, welke wij voor dezen heugelijken dag koesteren, behoort gewis die, dat die dag gekenmerkt worde door eene daad van edelmoedigheid en Vorstelijke grootheid. Wij bedoelen niet die verkwisting van ridderorden en belooningen, welke in onze tijden het banale der koningsverjaardagen uitmaakt; neen! neen! eene schoonere gelegenheid staat voor onzen geëerbiedigden Koning geopend, om hem den lof van de gansche wereld en de toenemende liefde zijner onderdanen te verzekeren, en wee hunner, die nogmaals in het ridderlijk hart de gevoelens van grootmoedigheid zullen smoren! Een zedelijk onschuldige zucht in den kerker, en ziet nog twee bange jaren te ontmoet. K. van Hulst, ziedaar den man, die de apotheose van den 6 december van dit jaar kan uitmaken; en wij voor ons, houden ons verzekerd, dat indien men Willem II aan den indruk van zijn eigen hart wil overlaten, die edelmoedige Vorst op geene hetero wijze, den dag zijner verjaring zal willen vieren en heiligen, dan door de deuren der gunstigenis te openen voor eenen ongelukkigen, die aan zijne betrekkingen, aan de maatschappij, waar hij zoo veel nuts stichten kan, onttrokken is, voor eene wandaad, welke de zijne niet was.

Veel zouden wij nog voor ons dierbaar Vaderland kunnen wenschen; doch geheel door de vreugde van dezen dag vervoerd, willen wij ons door niets anders laten afleiden. Den laatste

wensch alleen konden wij niet onderdrukken, omdat wij in de vervulling van denzelven de schoonste viering en den grootsten roem van dezen dag zien.

Sire! God schenke U wijsheid, tot het goede! kracht tot de vervulling van het goede! leven tot het genieten van de vruchten van het goede, door U daargesteld. Dit zullen wij morgen voor U van den Allerhoogste afsmeeken, dit wenschen wij voor U even oprecht, als wij voor ons zelve het beste wenschen.

God zegene den Koning en het Vaderland!

TURKIJE.

Het is niet mogelijk, woorden te vinden om in derzelve schrikwekkende wezenlijkheid, de wreedheden te beschrijven, welke door het Kurdisch opperhoofd Bederham-Bey op de Nestorianen gepleegd zijn. Na eene unigte dorpen, tot die sakte behorende, verwoest en zonder genade de inwoners van alle kunne en ouderdom vermoord te hebben, zwoer hij op den Koran, dat hij het christendom uit zott roeijen, door al de christenen, tot aan de grenzen van Perzie om te brengen. Het verschrikkelijkste van alles is, dat het Kurdisch opperhoofd zamenspannt met den pacha van Mossoul. Deze turksche beambte had zich meester gemaakt van den patriarch der Nestorianen, die in 1843, eene toevlugt in die stad gezocht had. De vlugt genomen hebbende, om zich weder bij zijne kudde te vervoegen, werd hij, op dertig mijlen afstands van de stad, weder gevangen genomen en met ketenen beladen teruggevoerd. De Verhevene Parte, van dit alles onderrigt, laat heden door het dagblad van Konstantinopel zeggen dat zij het gedrag van den pacha van Mossoul afkeurt. Nog geen veertien dagen geleden nam zij Bederham-Bey onder hare bescherming; thans toont zij zich zeer vertoorned tegen hem en spreekt van hem den oorlog aan te doen; naar men weet welke waarde men hechten kan aan die verklaringen van een gouvernement zonder kracht of wilskering.

In Binnis is een nieuwe opstand uitgebroken. Zekeren Bag staat aan het hoofd der muiters, die door de gansche provincie aanhangers gevonden hebben. De vizier is aan het hoofd der onder zijne bevelen staande troepen tegen de opstandelingen uitgetrokken, en zal ze waarschijnlijk ten onderen brengen. Die het meest daarmede te lijden zullen hebben zijn voorzeker de ongelukkige Rajas, die tot de christelijke godadienat behooren, en verpligt zijn de beide oorlogvoerende partijen te vreden. Ja zelfs dikwijls te kleeden; hetgeen niet misst dat zij nog op de wreedsste wijze uitgenuterd en mishandeld worden.

POLSK.

Van de poolse grenzen schijft men den 5 december aan de Voor. Zeit. De ligtingen voor de milisie onder de Polen

hebben plaats gehad; men heeft de rekruten op het onverwachtst en des nachts weggevoerd. De huisgezinnen zijn in droefheid gedompeld. Men zegt dat het afscheid der ouders, aan welke men hunne kinderen ontziet, hartverscheurend was. De ingelijfde mannen kunnen niet weder de russische dienst geest en man, maar aan zij zich eindelijk meester heeft gemaakt, niet terug.

ZWITSERLAND.

Tien kantons blijven steeds volhardten in hunne weigering om met het revolutionair bestuur van Geneve in correspondentie te treden. Het zijn, behalven de zeven verbondene kantons, Neuburg, St. Gallen en Appenzell. Graauwhunderland schijnt nog te aarzelen. Deze omstandigheid zou eene oproeping tot eenen buitengewonen Landdag onmogelijk maken, wijl de helft der kantons weigeren zouden met eene geneefsche afvaardiging zitting te nemen, en dat al de 22 kantons verregendwoordigd moeten worden; wat een Landdag voor regelmatig gehouden doorgaan.

— Lucern bevindt zich in den volledigsten staat van verdediging. De houding van Freiburg en Wallis is steeds voldoende.

DUITSCHLAND.

— Pruisen en Oostenrijk hebben het bericht doen widerspreken, dat aan eerstgenoeemd land en aan Rusland een afstand van grondgebied gedaan is, voor de inlijving van Krakau met Oostenrijk.

PRUISSEN. Uit Berlijn schrijft men, dat het voorloopig catholijk gasthuis, onder beheer van de Zusters der Liefde, zich onderscheidt door de zorg, waarmede de zieken verpleegd worden. Wat echter nog meer treft, is dat in deze liefdadig inrigting de voeding en verpleging der zieken een vijfde minder kostbaar zijn dan in de gasthuizen van den Staat, hetwelk 7½ thalers in de maand voor elken zieke bijdraagt, terwijl in het catholiek hospitaal de maandelijksche toelaag slechts 6 thalers bedraagt. Overigens staat het catholijk gasthuis open voor zieken van alle geloofsbelijdenissen, terwijl de protestantsche godshuizen slechts zieken aannemen die tot de Staatskerk behooren.

ENGLAND.

LONDEN 30 november. Li. zaterdag heeft de graaf van Montemolin zich des namiddags ten twee ure naar Carlton-House-Terrace begeven om een bezoek bij lord Palmerston af te leggen. De prins is langer dan een uur in conferencie gebleven met den Secretaris van Staat voor buitenlandsche zaken, waarna hij, ten zijnen teruggekeerd, een aantal aanzienlijke persoonsaaden ontvangen heeft.

— Het grootmoedig voorbeeld van lord Schrewsbury, die meer dan een half miljoen guldens besteed heeft om de schone Kerk van Ochealde te bouwen en te versieren, vindt reeds navolgers. Den 28 oktober heeft men te Buckland den eersten steen gelegd eener nieuwe Kerk, welke door de Edelebedigheid van sir Robert Tockminton, opgerigt zal worden ter eere van den H. Georgius, patroon van Engeland. Een plegtstatige optocht vergezeld den reus Dr. Rock, toen hij zich naar het terrein begaf, om het in te zegenen. Aan het hoofd van dien optocht ging de elfenaam van het hilde geslacht Tockminton, het kruis dragende, gevolgd door zijn drie jongere broeders. Deze plegtigheid had eene groote menigte geloovigen en nieuwsgierigen gelokt.

IERLAND.

De *Herry Examiner* behield de volgende tijding. Op woensdag is eene bende van 5 a 6000 men tebben. Listowel binnengerukt en heeft de straten doorloopen onder de kreet van *Red or blood*. Zij sloeg den weg in naar het werkhuis om er met geweld in te dringen. Gelukkig bevond zich daar een catholijk priester, die door zijne vermaningen de ongelukkigen tot bedaren bracht en van

hen verkreeg dat zij, zonder eenig geweld te doen, zich weder verwijderden.

— De aankoop van wapens door de iersche boeren neemt steeds toe.

PORTUGAL.

Volgens een paar tijdschriften korporeerden de Isabores door de *Das Antas* verdeeld, in Das Antas, die nog slechts 3000 man onder zich heeft, door Santarém binnen Santarém opgesloten zijn. Deze laatste, bij wien zich de burggraaf de Setubal gevoegd heeft, bevindt zich thans aan het hoofd van 8000 man.

— De spaansche dagbladen verkiezen, van eene andere zijde, uit hunne korrespondentien, dat zoo er eene schikking volgen moet uit de bemoeijingen van den kolonel Wyldé, zulks niets anders zal kunnen geschieden dan op voorwaarde, dat de hertog van Palmella en zijne staatkundige vrienden weder aan het hoofd van het bestuur zullen komen. Men beweert dat Das-Antas aan den kolonel Wyldé verklaard heeft, dat bij de eerste mishandeling van eenen der opstandelingen door het gouvernement, hij den hertog van Terceira zou laten doodschietsen, die steeds te Oporto gevangen is.

FRANKRIJK.

PARIJS 1 december. De Infant don Enrique is eergisteren naar Spanje op reis gegaan. Zijne zuster, de prinses Isabella Fernando, keert heden naar België terug.

— Naauwelijks heeft de heer Guizot zijne uitnodigingskaarten rondgezonden voor het concert dat hij vrijdag e. k. geven zal ter eere van den bey van Tunis, en reeds meldt men dat vele leden van het corps diplomatique, onder anderen de ambassadeur van Oostenrijk en die van Engeland, dit feest niet zullen bijwonen, omdat Oostenrijk, Engeland en nog andere mogendheden den bey niet als soverreinen Vorst erkennen; en hij wordt te Parijs als dusdanig behandeld.

— Wij deelen eenige merkwaardige bijzonderheden mede over de vestiging der Trappisten van Staouéli, in Algerie, eene der schoonste ondernemingen van kolonisatie, welke nog op dien bodem beproefd zijn.

Opgerigt met eenen afstand van woeste gronden en een subsidie van 62,000 fr., eene som welke slechts een inkomen van 3000 fr. oplevert, hebben de Trappisten van Algiers een inkomen daar gesteld, hetwelk thans op 25,000 fr. geschat wordt. En niettemin hebben zij een ruim gebouw, om geldelooze reizigers te ontvangen, waarin tien personen dagelijks herberging vinden. Al de kolonisten zonder werk, de convalescenten der gasthuizen, de armen kunnen zeker zijn aldaar werk, eene schuilplaats en brood, te vinden; niemand is nog afgewezen geworden. De Trappisten hebben de waarde hunner gronden met 40,000 fr. doen toenemen. Zij verkoopen het overschietende van hun vee, hetwelk zeer gezocht is en het vleesch van Staouéli wordt overal voor het beste gehouden.

Zij hebben 3000 noortbeizenboomen, 4000 vruchtboomen en een hundert wijngaard tot proefneming geplant. Daarenboven hebben zij 300 bunders ontgind en bezaaid, waarvan 180 tot weiland, 45 tot korenvelden, 11 tot laaghout en 10 tot braakland en tuingond. Zij brengen 1,097 stuks vee op, als 50 ossen, stieren en koeijen uit Afrika of Europa, 600 rammen, schapen en lammeren, 9 paarden, 78 zwijnen en 150 stuks gevogelte. Zij voeden dagelijks 100 menschen, als 60 religieuzen, 30 werklieden en 10 logeerdere.

Zij hebben een klooster gebouwd met vier voor gevels, eene groote en zeer schoone kapel, eene boerderij, molens, onderscheidene werkplaatsen voor smederij, slotenmakers, wagenmakers, timmerlieden, schrijnwerkers, bakkers; magazijnen, waschhuizen, in het geheel beslaande 48 nedellen in de lengte; kalkovens en eindelijk aan den grooten weg een groot huis voor de reizigers.

De waarde van al die gebouwen bedraagt meer dan 500,000 fr.

BELGIE.

BRUSSEL 2 december. Nadat de Kamer der Represanten in de vorige dagen de benoeming over het departement van buitenlandsche zaken had aangenomen; heeft zij zich gisteren, ingeheim comité, bezig gehouden, met hare eigene begroting.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH den 4 December.

Ter opvolging van het besluit van heeren Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, van den 15 mei 1846, ten einde uitvoering te geven aan het nieuw Reglement op het beheer der Dijken en Polders binnen deze Provincie, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 19 maart 1846, zijn de stemgerechtigde geërfden in de vier Maaspolders tegen den 27 november H. opgeroepen geworden tot het overgaan der benoemingen van kandidaten voor het Hoogheerraadschap voor de dijken van gezegde Polders.

Dit dijk-kollegie bestaat, volgens het Koninklijk besluit van den 31 oktober 1825, uit eenen Dijkgraaf en zeven Heemraden, benevens eenen griffier die tevens Penningmeester is.

De opgekomen geërfden waren zeer talrijk, en de afwezende hadden zich meest alle bij procuratie doen vertegenwoordigen.

Volgens het Koninklijk besluit van den 19 maart 1822, behoort de benoeming tot die betrekkingen van Zijne Majesteit, uit eene voordragt van drie personen, en bij art. 6 van het besluit van 31 oktober 1825, zijn de gemeenten en polders aangewezen, waarin dezelve moeten wonen.

De werkzaamheden der vergaderingen, waarin meest alle over de vijf honderd stemmen voor elke benoeming werden uitgebragt, waren langdurigen hebben op den 27, 28, 30 november en 1 en 2 december, 1846, na den middag plaats gehad.

Nadat eenige voorloopige schikkingen onder het voorzitterschap van jhr. H. A. van Lige Hannes, als Dijkgraaf waren gemaakt, die bevorens reeds zijn ontslag uit die betrekking aan Zijne Majesteit had verzocht en verkregen, is men volgens art. 14 van het Polderreglement tot eene geheime stemming overgegaan, en is als eerste kandidaat voor den post van Dijkgraaf of President van het Dijkbestuur benoemd:

De heer E. M. Frijlinck, Notaris te Lith.

Waarna op de volgende dagen als eerste kandidaten voor Heemraad zijn verkozen.

Voor den polder het Hooghemaal: De heeren W. van Teeffelen en W. van Kray.

Voor den polder het Laaghemaal: De heer C. Popen.

Voor den Polder van Empel en Meerwijk: de heer J. Wolfs.

Voor den Polder van der Eigen, de heeren L. van Meerwijk en jhr. H. J. F. Remelink, wier en voor de stad 's Hertogenbosch, de heer Bogaerts.

Zijnde de heer G. C. Bayma Griffier en Penningmeester verkozen.

En doordien alle deze personen de vereischte geschiktheid bezitten en zonder twijfel door Z. M. zullen benoemd worden, zal het wel onnoodig geacht worden, de tweede en derde kandidaten, waaromtrent voor alle eene tweede en derde stemming heeft plaats gehad, op te geven.

Behalve den Dijkgraaf en den Heemraad voor 's Hertogenbosch die niet verkoos benoemd te worden, zijn de vorige Heemraden op nieuw op de voordragt uitgebragt, terwijl ook de heer van Meerwijk, zwaars van zijnen vader, die althoofde zijne gevorderde jaren, ook niet verlangde benoemd te worden, op de voordragt is geplaatst. Op den laatsten dag zijn de naarrededen gered.

zeer aanmerkelijk verminderd, en is bepaald tot dezelve toe te kennen, als

Aan den Dijkgraaf of President, honderd gulden.
Aan ieder Heemraad vijf en zeventig gulden.
En aan den Griffier twee honderd gulden.
En voor presentie-gelden bij het vergaan der schouwen:

voor elk lid in het jaar twaalf gulden vijftig centk.
Bevorens bedroegen de jaarwedden: voor den Dijkgraaf / 350 —
De Heemraden " 175. —
De Griffier " 300 —
Behalven voor de Schouwvoering en andere voordelen.

Jhr. van Thije Hannes heeft als aftredend Dijkgraaf de vergadering met de meeste orde en tot geneders genoegen gepresideerd, en alles is ook in de beste orde afgelopen.

Men schrijft ons uit Heusden van den 30 november:

De werkende leden der afdeeling van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst alhier, bragten heden avond in eenen plechtigen optocht met flambouwen hunne hulde aan haar oudste werkend lid en medebestuurder, de heer J. A. Gerlach Jr. bij zijn 25 jarig Jubilé, als secretaris der stad Heusden.

De *Nederlandsche Stoompost* heeft bekend gemaakt dat hij met het jaar 1847 zijn formaat vergrooten zal en door die uitbreiding eene merkbare verbetering zal ondergaan.

De abonnementsprijs zal door die vergroting waarschijnlijk eenige verhooging ondergaan; doch deze verhooging zal in geen geval van toepassing zijn op de thans geabonneerden, noch op degenen, die uiterlijk voor 16 december aanstaande zich als zoodanig voor het vervolg zullen hebben aangemeld. De *Stad Heusden*, en de *Wijk*, waarop het zijne taak vervult, geeft alle personen vermoeden en doet ons wenschen, dat het steeds ruimen bijval blijve vinden.

Men leest in eenige Belgische bladen: Het schijnt dat de Sultan van Borneo aan de Engelschen, behalven het eiland Labuan en het etablissement van Sarawak het recht heeft verleend om al de koloniën van Borneo en in het omringende land zijn te exploiteren. Men ziet daaruit dat de Engelschen vast besloten hebben, zich op een gedeelte van Borneo te vestigen.

Bezorgd over deze uitbreiding der Engelsehe magt in den Indischen Archipel, tracht Holland den invloed zijner mededingers in die streken te belemmeren door eene nieuwe handelspolitiek aan te nemen, geheel in strijd met de in de laatste tijden gevolgde beginselen. Het heeft de stad Makassar, op het eiland Celebes, tot eene vrijhaven verklaard. Dit belangrijk landingspunt alzo toegankelijk geworden zijnde voor de engelsehe en ameriksaneche schepen zal, in zekere mate, de belangrijkheid van Singapore doen afnemen, hetwelk als de gewone stapelplaats der voortbrengselen van Borneo heden geheel openstaand voor het wereldhandel.

Naar wij vernemen kan binnen kort het besluit tot de inwisseling der oud-guldens verwacht worden, en hetzelve hiervan de heeren rijks agenten en ontvangers reeds voorloopige kennisgeving ontvangen, met laat om de in hunne kassen aanwezige specie dezer munt niet weder uit te geven. Het was de Nederlandse gulden vooral, die in het Oldenburgsche, te Bremen en Hamburg deels nog kort geleden, deels thans nog, algemeen en tot den rollen koers in omloop was.

(Operrysse).
GRAVENHAGE 2 december. Naar wij vernemen bestaat bij de regering het voornemen, om de begroting van het lopende jaar, hoofdstuk Justitie, met 100,000 te verhoogen, en zulke

tot goedmaking der buitengewone uitgaven voor de voeding der gevangenen over 1846, bij de mislukking van den aardappelen onget en de daaruit voortgevloede duurte der levensmiddelen in het vorige jaar, welke natuurlijk ook op de aanbestedingen van invloed is geweest. De aanwijzing der middelen tot dekking der verhooging schijnt te zullen worden voortbetonden, tot dat de afgeleide uitkomst der begroting van uitgaven en inkomsten over 1846 bekend zal zijn.

Naar wij vernemen is de heer J. C. E. baron de Bois, la Comte, laatstelijk zaakgelastigde van Z. M. den koning der Franschen bij het hof der Nederlanden, door Z. M. benoemd tot ridder grootkruis der orde van de Eikenkroon.

Men verneemt dat de heeren gebroeders Switzar, met 1 januarij e. k. door het E. A. stedelijk bestuur dezer stad, ontslagen zijn van hunne pacht van het groote badhuis.

Te 's Graveland is dezer dagen overleden jhr. Mr. H. Backer, kommandeur der orde van den Nederlandsche Leeuw en lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor de provincie Noord-Holland, die in het jaar 1847 als zoodanig had moeten aftreden.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft heden uitspraak gedaan in de belangrijke zaak van den staat, in cas van revisie tegen den heer Hoogland en waarbij de reeds eenmaal door den Hoogen Raad besliste vragen in aanmerking kwamen, namelijk: 1. Of de wet van 29 Nivose XIIIe jaar, *relative à l'education des Frans*, enz., hier te lande nog steeds verbindende kracht heeft; en 2. of een vader van zeven kinderen, op grond daarvan, eenige regtsvordering tot opvoeding van eenen zoon tegen den staat kan instellen? De Hooge Raad heeft, overnemende de beweegredenen des eersten regters, bevestigd de uitspraak van 22 mei j. l., en mitsdien den staat in het ongelijk gesteld.

3 december. Gisteren middag was H. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, bij het doen van een rid, met een rijtuig bespannen met vier paarden naar Scheveningen, in het Noordeinde gekomen. Daar wilde het ongeluk, dat een der paarden over de strengen ging, ten gevolge waarvan eene verwarring van het span ontstond; dit heeft evenwel gelukkig voor de prinses geen nadelig gevolg gehad, en H. K. H. heeft zich met hetzelfde rijtuig naar het paleis van Z. M. in het Noordeinde begeeten. Een jongeling soldier, die dadelijk tot hulpe was geweld, bleef aan zijnen regterarm vrij ernstig letsel hebben bekomen.

De Gebroeders Switzar hadden, in 1844, van het Stedelijk bestuur te 's Gravenhage, voor den tijd van zes jaren gepacht het badhuis te Scheveningen, en zolks voor den aanzienlijken prijs van 7500 'sjaars. Op dat oogenblik was aldaar geene andere Bad-inrigting en de pachters behoefden, naar het scheen, voor geene mededingers te vrezen, daar een reglement den 12 maart 1818 door Burgemeesteren gearresteerd, het aanleggen van nieuwe zeebadkuets inrigtingen, verhoed, zondert hunne voorafgaande toestemming. Maar het geluste den heer Maas, zich aan dat reglement niet te stoten, en in strijd met hetzelfde aan elk en een iegelijk de gelegenheid te geven, om, op eene min kostbare en toch fatsoenlijke wijze het genot der zeebaden te hebben. Dat veroorzaakte groot nadeel aan de pachters, en dezen bedreigden het stedelijk bestuur met een proces, indien er niet eene minnelijke schikking tot stand gebragt werd. Dit nu heeft dezer dagen plaats gehad. Na langdurige onderhandelingen, door tusschenkomst van den heer Mr. Faber van Rensdijk, voor het stedelijk bestuur, en van den heer mr. Meijman, voor de gebroeders Switzar gevoerd, is eene overeenkomst getroffen, ten gevolge waarvoor de pacht, van den 1 november l. af, afgeexpireerd wordt beschouwd, maar waartegen de pachters dan ook afzien van alle actien, welke zij bevoegd zouden zijn tegen het stedelijk bestuur in te stellen, ter zake van het oprigten eener bad-inrigting door den heer Maas.

In de maand januarij aanstaande, zal dien ten gevolge het badhuis door de tegenwoordige bewoners worden ontrent.

LATERE BERIGTEN.

De keizer van Rusland heeft eenen nieuwen maatregel tegen de Israëlieten genomen. Hij heeft een ukase uitgevaardigd, waarbij eene zware belasting gelegd wordt op de joodsche kerkboeken, zoowel die in Rusland als die in vreemde landen gedrukt worden.

Er is te St. Petersburg eene groote hoeveelheid sneeuw gevallen.

In Lijfland zijn al de boeren, die tot de staatskerk overgaan vrijgesteld van den tiend aan de geestelijkheid. De adel van Lijfland den afval van een aantal boeren willende voorkomen, heeft den keizer verzocht dit besluit in te trekken. In afwachting betaalt de adel de tienden voor al de boeren, die aan hun geloof getrouw blijven.

Don Carlos heeft van het oostenrijksch gouvernement verlof gekregen, om zich te Venetie te vestigen, alwaar de hertogin van Berry zich gewoonlijk ophoudt. De twee jongste zonen van den pretendent, die tot heden in Sardijnische dienst waren, zijn met den rang van generaal in Oostenrijksche dienst overgegaan.

Een schrijver behoorende tot de oppositie in Pruisen, Dr. Druke, is te Coblenz gevangen genomen.

De Tweede Kamer der Staten van Hessen Darmstadt heeft met eene meerderheid van 29 stemmen tegen 18 art. 33 der nieuwe burgerlijke wetgeving aangenomen, krachtens hetwelk het huwelijk in de kerk, voor getuigen, moet voltrokken worden.

Zij heeft § 7 aangenomen, volgens hetwelk het huwelijk voor den burgerlijken regter geoorloofd is, wanneer de geestelijke, zonder billijke redenen, weigert hetzelve te voltrekken.

De tijdingen van de kaap de Goede Hoop zijn niet gunstig. Geheele detachementen kolonisten door vermoedheid uitgepat en de onthoringen niet langer kunvende verduren, keeren huiswaarts terug. De officieren hopen dat de vanen te houden op al het gesmeek antwoorden zij slechts: wij hebben niet te eten voor ons zelve en onze paarden, en kunnen de onthoringen niet langer verdragen.

De hertog en hertogin van Saksen worden in Engeland verwacht.

De hongersnood woedt steeds op eene schrikbarende wijze in Lerland, zoo zelfs, dat de dagbladen niets eens meer de bijzondere aanvallen vermelden en slechts in het algemeen zeggen, dat een aantal personen op de straten en markten van den honger bezwijken.

De Madridsche bladen spreken wel van de verschijning van eenige carlistische banden in Katalonie, doch het schijnt dat nog geen bekend aanvoerder van den laatste oorlog aanwezig is.

Het schijnt dat het kabinet der Tuilerien het protest tegen de inlijving van Krakau nog niet afgezonden heeft. Men verzekert dat het zich vergenoed heeft met aan driehalf agenten bij de Noordsoche Hoken den last te doen geworden om voorloopige bedenkingen in het midden te brengen, en dat het wacht, om een protest in forma uit te vaardigen, op den uitslag van een voorstel aan de hoven van Zweden, Spanje en Portugal gedaan, om dezelve over te halen tot een gezamenenschappelijk protest in hunne hoedanigheid als mede contrakterende partijen in de traktaten van 1815. Hier is dus waarschijnlijk dat zoj protest het voor eerst tien dagen na heden zal afgezonden kunnen worden.

Men zegt dat de H. Vader van de Fransche Trappisten geschreven heeft, om hen uit te nodigen eene landbouwkundige inrigting in Rome's omstreken te komen vestigen, op de weeste gronden, welke den Staat behoren.

Te Algiers heeft men eene aardbeving gevoeld. De kamer der belgische vertegenwoordigers heeft hare beraadslagingen in geheim comité over haar budget ten einde gebragt, en een begin gemaakt met de behandeling van het budget voor oorlog.

Ugezonden Stukken.

Wij deelen, om de belangrijtheid, hier een schets mede eener zitting van ons kantongeregt, gehouden den 11 november dezes jaars, bij gelegenheid dat een boer, die gelegeerd was wegens het weigeren van *Markt*, door voorbloeden moest. Wat zeg ik? voor het leveren van een *hankalf* bij hem aan de bouwrij gekocht / 6,00 betalen moegt. De zitting wordt gehouden in eene Herberg, en ten klokke tien ure met eenen hamerlijg geopen

verklaard, daagt de deurwaarder met luider stemme en de meestmogelijke deftigheid den heer, die het marktgeld zoude ontdoken hebben.

Deze treedt met zijne getuigen *à charge* voor de regtbank, maar ziet: de aanklager en de getuigen *à charge*, zijn niet tegenwoordig. Nu volgt dit tooneel:

De Kantonregter. Ziet eens of de namen ook beleden in de gelagkamer zijn?

— Neen.

De kantonregter ziet den ambtenaar van het Openb. Min. aan en zegt: « het is toeh-tien ure.»

De Ambtenaar. Neen dat is het niet.

De Kantonregter. Ik vraag excuus: op mijn horologie is het al tien minuten later en deze gaat gelijk.

De Ambt. Gij vergist u, kantonregter!

De Gemeente-secretaris (of deze regtens eenen stenu daar heeft laat ik, als oningewijde van Themis, in het midden), mengde zich ter audientie in de zaak en beeliste tusschen het officie en den regter, met de uitspraak:

« Ik geef u de verzekering Ed. Achtb. Heeren, als Gemeente-Secretaris, dat het op de gemeente klok juist tien ure sloeg toen wij den trap opgingen.»

Nu volgde een oogenblik stilte, en na eenig gefluister tusschen de E. A. heeren, wordter een andere zaak voorgebragt, en laat men den heer van het marktgeld peinzende staan, die dan ook met een « goeden morgen heeren» vertrok; doch in het naar huis gaan, op de publieke straat, ten spot van een ieder, den Gemeente-Secretaris op een pruikemakers drafje met de absente mannen die mede op een skippen draf liepen, zag aankomen in de richting der tapperij en palis van een eenvoudige politie, telkens als een keffend hondje de mannen *à charge* toebijende: « Daar zitten wij nu, de geheele zaak is door uw uitblijven verknoold, nu krijgen wij de kosten ook aan de broek; want de keefl is al weg.»

Zieldaar een staaltje van de eeuw van voortuitgang der Pinterveensche regtbank.

Waartijk, de foad had gelijk toen hij zeide: « Nah, waarachtig, dat is mee daar een kantonregtje.»

Advertentien.

De ondergeteekende, Rijks-Verzants der eerste Klasse, maakt bekend, dat hij zich te *Binham* met der woon gevestigd heeft, en dat hij voorts op Donderdag, des morgens van elf ure tot half een uur, zal te spreken zijn, in het Koffijhuis bij REGGERS op de Pensmarkt, te 's Bosch.

L. KORTEWEG.

Bij J. EEKELS en Co., op den Kanaal dijk te 's Hertogenbosch, is aangekomen

BESTE LUKSCHE KALK,

tot Civile Prijzen.

Door sterfgeval te huur

OM DADELIIK TE KUNNEN AANVAARDEN

Een weldoortimmerd HUIS, staande en gelegen in de *Wijk* in de nabijheid van de Haven te Oudenbosch, bestaande in twee Beneden- en twee Bovenkamers, allen behaagen en voorzien van ingemaakte kasten en Afkoven, Keuken, Kelder, Heiden-Kamer en Zolder, Regenbak en Pomp, benevens een Tuinkamer, Hof en Schuur, geschikt tot Bergplaats, waarin tevens eenen stal voor een Paard en plaats voor een Rijtuig. Te bezorgen bij den heer L. VAN DAM, Secretaris te *Heeren*.

J. TOGNI,

(OPVOLGER VAN A. GIACCHINO.)

Mr. SCHOORSTENVEGER, in de *Muntbroederstraat*, in den geleerden Man, L. A. n. 181, verzoekt de goet en recompondatie, behoeft eene prompte en civile bediening.

De HOOFD-ADMINISTRATIE van het late REGEMENT LANCIERS van 's Hertogenbosch, zal, op *Maandag den 17. December* 1846, des namiddags ten een ure, ten Bureele van den Kapitein-Kwartiermeester van genoemd Regiment, in de *Grillenstraat*, aan den overbiedenden

AANBESTEDEN:

Het weghalen des Paanden-
mest van de Paarden, op
Stads Stallen gestald, ingaande met
den 1 Januarij 1847, en eindigende
den laatsten December deszelfden jaars.

De Billeiten van inschrijving moeten op gezegeld Papier, de Prijs in Letters voluit geschreven, door twee goede Borgen mede ondertekend zijn, en eêr opgemeld uur, moeten gestoken worden, in een gesloten Bus, ten Bureele van den Kapitein-Kwartiermeester, waaraan tevens van haden af te voorwar-
den ter lezing liggen.

's Hertogenbosch, den 30 November 1846.

De Hoofd-Administratie voornoemd,
Op last van deszelve,
De Kapitein-Kwartiermeester,
VAN DER BEEK.

Voor het Rijk.
Departement van Financien.
Arrondissements-Directie der Indirecte Belastingen te Breda.

Openbare VERPACHTINGEN.

DE ONTVANGER DER DOMEINEN, te 's Hertogenbosch, zal, als daartoe gemachtigd, ten overstaan van H. H. Nijssen, op de natomelden dagen, uren en plaatsen

VERPACHTEN:

1. Op Woensdag, den 9 December 1846, des namiddags ten 2 ure, te Duuren, ten huize en herberge van J. B. COLLOT, de oude.

ONDER DUSSEN EN DE WERKEY.

Het GRASGEWAS der Zijwegen, c. a. langs den Grooten Weg der 1. Klasse, N. 3, van af de Marwede Bandyk onder de *Merken* tot de Rivier de *Oude Maas* onder *Dussen*, verpacht als van ouds in twee Perceelen, voor den tijd van drie jaren, ingaande 1. Januarij 1847.

2. Op Maandag, den 14 December 1846, des middags ten 12 ure, te 's Hertogenbosch, in het Hotel het Parlement, bewoond bij W. REGGERS.

a. Het RIETGEWAS, groeijende in de *Wachten* van het Fort *Crevécoeur* onder *Empel*.

b. De VISSCHERIJ op de Zuid-Willamswart van af de Rivier de *Diere*, binnen 's Hertogenbosch, tot aan de Sluis N. 1, op het *Bisscheveld*.

c. De VISSCHERIJ in den *Buizen* tusschen de Sluizen N. 1, onder den *Dungen*, en N. 2, onder *Middelrode*.

d. De VISSCHERIJ in de *Buizen* en *Stikken*, behoorende aan de *Yaas*, gelegen langs het voorgaande Perceel, onder den *Einker Kanaal*, dijk buiten de *Bermstooten*.

e. De VISSCHERIJ in de *Puften* en *Stikken* gelegen als voor, aan den *Regter Kanaal* buiten de *Bermstooten*.

f. Het VOETVEERTJE van *Medikhuisen* op *Wijk* E. 1. g. Het VOETVEERTJE van *Medikhuisen* op *Boekhoven*.

(En zulks voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren, ingaande 1. Januarij 1847 en zulkend eindigen 31 December 1851.)

Alle verlangd, wordende inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den ondergeteekende.
De Ontvanger der Domeinen voornoemd,
H. W. VAN GRASVELD.

De Notaris VAN DE VEN, 's Hertogenbosch, heeft aldaar provisioneel verkocht:

1. Koop Een HUIS met erf, TUIN, en HAKHOUT, te *Gewande* onder *Empel*, Kadestraal Sectie B. Nis. 104, 105 en 106, groot 6 Roeden 30 Ellen, met de Slagen voor. J 275.

2. Koop. Een perceel HAKHOUT, onder *Alem* genaamd *Kriezel* a r s k a m p t e, Kadestraal Sectie E. No. 48, groot 1 B., 90 E. met de Slagen voor. f. 300.

3. Koop. Een HUISJE met BOUWLAND en HOUTWAS, te *Nuland* aan de *Loonsche Straat*, Kadestraal Sectie B. Nis. 230, 231, 232 en 233, groot 2 B., 36 R., 30 E., met de Slagen voor. f. 365.

4. Koop. Een HUIS in de *Postelstraat*, te 's Hertogenbosch, *Wijk H.* 135, V. H. 244, Kadestraal Sectie G. No. 695, met de Slagen voor. f. 225.

Waarvan de Finale Verkoopung zal geschieden, te 's Hertogenbosch, in het *Eindhovensch Koffijhuis*, bewoond bij M. LANDHEER, op Dinsdag den 15 December 1846, des avonds ten zeven ure.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

Grana Markt

van 's HERTOGENBOSCH
Woensdag en Donderdag 2 en 3 decemb.
ROGGE / 9,25 / 10,15 a / 10,40
BOEKWEIT / 6,15 / 6,85 a / 7,15.
HAVER / 3,15 3,65 a 3,75

De zetting van het Roggebrood alhier is 411, oet de drie Ned. ponden. Het Ned. pond Boter / 0,70 a 0,80. Voor het Brood Distrikt *Waalwijk* te rekenen van Vrijdag den 27 November 1846, des middags ten 12 ure, 251 cents de 2 Ned. ponden.

Voor het Brood-Distrikt *Vught*, te rekenen van vrijdag 27 November 1846, des morgens ten acht ure, op 271 cis. de 3 Ned. ponden geregeld.

Voor het Brood-district *Uden*, te rekenen van zondag den 29 November 1846, op 371 cents de 3 Ned. ponden geregeld.

Voor het Brood-District *Turnhout*, te rekenen van Zondag den 29 November 1846, op 371 cents de 3 Ned. ponden geregeld.

AMSTERDAM, 2 Decemb.

Tarwe en Rogge met weinig handel. Tarwe 124 p. n. Vries-1330; 128, 130 p. n. Gron. 1337, 342; 127 p. f 335 in conso. Rogge 118, 122 p. P. n. f 272, 282, 284; 125 p. Rost. f 283. Garst tot rijn vorige prijzen met goeden handel 113 p. p. J. Rost. f 125; 114 p. jar. Doens. f 190; 112 p. o. Rost. f 186; 106 p. Vries. W. f 190.

Bavel in een daen: 82, 84 sijn f 150.

Beurs van Amsterdam.

Woensdag 2 December ten 4 ure.

W. S. 24 p. Ct. 59, 1. Dito 3 p. Ct. 71 1/2. Dito 3 p. Ct. 71 1/2. Dito Certif. 4 p. Ct. 92 1/2. Am. Synd. 3 p. Ct. 87. Handel. 170 1/2. Artois 88 p. st. 21, 1/2. Dito 510 21 1/2. Dito Colman 184 1/2. Spanje Bansen 3 p. Ct. 30. Port. 3 p. Ct. 40, 1/2. Dito 4 p. Ct. 32. Oude Russen 104. Dito 4 p. Ct. 58 1/2. Dito 5 p. Ct. 57 1/2.

OPGAVEN van de Hoofdz der Rivieren de Maas te *Graam* van de *Dize* te 's Bosch, waargenomen des morgens 10 ure.

Da- TUMS	MAAS TE GRAVE			DIEZE TE BOSCH.		
	BOVEN AP.	GEVASEN.	GEVALLEN	BOVEN	O.	BYVALLEN
Dec. 2	81	78	0	81	0	0
3	81	78	0	81	0	0
4	81	78	0	81	0	0

te 's Bosch 2 4 el 11 duim boven AP.
Rijn te *Kan*, den 1 Dec. 11 van
Der Drukkerij van D. J. DE HOOY te 's Bosch.